

Jyväskylän kasvun ja oppimisen lääkehoitosuunnitelma

Sisällys

1 Johdanto	2
2 Lääkehoidon, sairaanhoidollisten toimenpiteiden osaamisvaatimukset, osaamisen varmistaminen ja ylläpito	2
2.1 Jyväskylän kaupungin järjestämä lääkehoitokoulutus	3
3 Varhaiskasvatus- ja perusopetusyksiköissä toteutettava lääkehoito,.....	3
sopimukset ja toteumat	3
3.1 Lyhytaikainen kuuriluontoinen lääkehoito.....	4
3.2 Pitkäaikainen kohtausluontoinen lääkehoito	4
3.3 Erityisen vaativia sairaanhoidollisia toimenpiteitä ja lääkehoitoa vaativat lapset / oppilaat	5
4 Henkilöstön vastuut, velvollisuudet ja työnjako	6
4.1 Vastuut ja työnjako.....	7
5 Lääkehoidon vaikuttavuuden arviointi ja poikkeama lääkityksessä.....	9
6 Dokumentointi, arkistointi ja tiedonkulku.....	9
7 Lääkehuolto	10
8 Opiskelija lääkehoidon toteuttajana	10
9 Yksikkökohtainen lääkehoitosuunnitelma.....	10

1 Johdanto

Jyväskylän varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen Lääkehoitosuunnitelma perustuu Terveiden- ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) julkaisuun: [STM: Turvallinen lääkehoito ohje 2021](#). Tätä lääkehoitosuunnitelmaa sovelletaan Jyväskylän kunnallisessa ja yksityisessä varhaiskasvatuksessa sekä kunnallisessa perusopetuksessa.

ja kunnallisessa ja yksityisessä iltapäivätoiminnassa. Lapsille ja oppilaille annetaan vain lääkärin määräämiä välttämättömiä lääkkeitä. Lääkehoidon käytännön toteuttamisesta tehdään kirjallinen sopimus. Lääkehoito ei ole varhaiskasvatuksessa eikä perusopetuksessa päivittäistä toimintaa. Jyväskylän kunnallisen varhaiskasvatuksen piirissä on n. 5000 lasta, joista n. 40–50 lasta tarvitsee pitkäaikaista kohtausluontoista lääkitystä. Perusopetuksen n. 12 500 oppilaasta n.180 tarvitsee pitkäaikaista kohtausluontoista lääkitystä.

Kunnallista ja yksityistä varhaiskasvatusta järjestetään 9 kk-7 –vuotiaiden lasten päivä-ko-tiryhmissä, esiopetusryhmissä, perhe- ja leikkitoiminnassa ja perhepäivähoitoa hoitajien tai lasten omissa kodeissa sekä ryhmäperhepäivähoitokodeissa. Lasten varhaiskasvatuksen laajuus määräytyy perheiden tarpeen mukaan. Päivittäinen hoitoaika vaihtelee muuta-masta kerhossa vietetystä tunnista ympärivuorokautiseen varhaiskasvatukseen.

Jyväskylän kunnallisen perusopetuksen piirissä on n. 12 500 oppilasta. Oppilaista n. 1700 on mukana aamu- ja iltapäivätoiminnassa, eli Jälkkärissä ja Vertissä. Jälkkäri -toiminnassa on n. 1560 lasta. Toimintaa järjestetään kaupungin omana toimintana (23 toimipistettä) sekä palveluntuottajan toimesta ostopalveluna (20 toimipistettä). Jälkkärin toiminta-aika on koulupäivinä klo 17 asti. Vertti-toiminnassa on n. 120 lasta. Vertti-toiminta on kehitysvam-maisten ja autististen lasten ja nuorten aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä koulujen loma-ai-kaista kokopäivätoimintaa. Toiminta-aika on koulupäivinä ja koulujen loma-aikoina klo 7–17 välillä. Kaikki Kasvun ja Oppimisen lääkehoitoon liittyvä koulutusmateriaali löytyy [TÄÄLTÄ!](#)

Kouluterveydenhuolto on kansanterveyslain nojalla kunnan terveydenhuollon vastuulle kuuluvaa toimintaa. Kansanterveyslain 14 § 5 momentin mukaan kouluterveydenhuoltoon kuuluu kouluyhteisön terveellisyys ja turvallisuuden valvonta ja edistäminen yhteis-työssä henkilökunnan työterveyshuollon kanssa, oppilaan terveyden seuraaminen ja edis-täminen suun terveydenhuolto mukaan lukien, yhteistyö muun oppilashuolto- ja opetus-henkilöstön kanssa sekä terveydentilan toteamista varten tarpeellinen erikoistutkimus.

2 Lääkehoidon, sairaanhoidollisten toimenpiteiden osaamisvaatimukset, osaamisen varmistaminen ja ylläpito

Varhaiskasvatuksessa lääkehoidon toteuttamisesta vastaavat pääasiassa lähihoitajat ja lastenhoitajat, jotka ovat nimikesuojattuja terveydenhuollon ammattihenkilöitä ja jotka ovat ammatillisessa koulutuksessaan saaneet valmiudet lääkkeiden jakamiseen potilaskohtai-siksi annoksiksi ja luonnollista tietä annettavan lääkehoidon toteuttamiseen. Lisäksi lähi-hoitajan ja lastenhoitajan koulutus antaa valmiudet injektoiden antamiseen ihon alle ja li-hakseen. Perusopetuksessa lääkehoitoa toteuttavat koulunkäynnin ohjaajat. Ohjaajien koulutustausta on vaihteleva; joukossa on koulunkäynnin ja aamu- ja iltapäivätoiminnan

ohjauksen ammattitutkinnon, erikoisammattitutkinnon, muun vastaavan vanhemman koulutuksen tai muun soveltuvan koulutuksen suorittaneita. Soveltuva koulutus voi olla esimerkiksi lastenhoitajan, lähihoitajan, sosionomin, yhteisöpedagogin tai nuoriso-ohjaajan tutkinto. Lääkehoidon toteuttamiseen osallistuminen on velvoittavaa lähihoitajan ja lastenhoitajan tutkinnon suorittaneilla. Muun tutkinnon suorittaneiden osallistuminen perustuu työntekijän henkilökohtaiseen suostumukseen. (varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen sosionomi, luokanopettaja, lastenohjaaja, perhepäivähoitaja).

2.1 Jyväskylän kaupungin järjestämä lääkehoitokoulutus

Jyväskylän kaupunki kouluttaa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen lastenhoitajat, lähihoitajat, lastenohjaajat, perhepäivähoitajat, erityisavustajat (vakinaiset), koulunkäynnin ohjaajat, koulunkäynnin avustajat tai muut *lääkehoidon toteuttamiseen suostumuksen antaneet perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen työntekijät*. Lähtökohta on, että kasvun ja oppimisen palveluissa lääkehoitoa voi toteuttaa vain lääkehoitokoulutukseen osallistunut sekä yksilökohtaisen perehdytyksen (huoltajalta ja/tai terveydenalan ammattilaiselta) saanut työntekijä. Koulutus on kertaluontoinen kahden tunnin koulutus (korona aikaan videokoulutus), johon sisältyy keskustelu osaamisen varmistamisesta. Koulutus on voimassa viisi vuotta, jonka jälkeen siihen on osallistuttava uudestaan. Koulutuksen saaneet toteuttavat lyhytaikaista kuuriluontoista lääkehoitoa yhdessä huoltajien kanssa sopien. Lisäksi koulutuksen suorittaneet toteuttavat pitkäaikaista kohtausluontoista lääkehoitoa saatuaan siihen huoltajan ja/tai terveydenalan ammattilaisen erillisen perehdytyksen ja osoittaneet perehdytyksessä osaamisensa.

Lääkehoitokoulutuksen sisältö:

- Lääkehoitokoulutuksen koulutusmateriaali löytyy [TÄÄLTÄ!](#)
- Jyväskylän lääkehoitosuunnitelma
- lääkkeiden vaarat, riskit, käsittely ja annostelu
- hygienia
- lääkkeiden vaikutusten arviointi
- erilaiset lääkehoitoa vaativat sairaudet ja sairaanhoidolliset toimenpiteet
- osaamisen osoittaminen tarkentavilla kysymyksillä ja keskustelulla

Korona-aikana lääkehoitokoulutus järjestetään videokoulutuksena. Koulutusvideo löytyy [TÄÄLTÄ!](#)

Lääkehoitokoulutuksen järjestämisestä huolehtii kasvun ja oppimisen turvallisuustyöryhmä. Yksittäisen työntekijän koulutukseen osallistumisesta huolehtii päiväkodin johtaja/rehtori, joka kirjaa koulutukseen osallistuneet työntekijänsä yksikkökohtaiseen lääkehoitosuunnitelmaansa.

3 Varhaiskasvatus- ja perusopetusyksiköissä toteutettava lääkehoito,

sopimukset ja toteumat

Lapsen/oppilaan lääkehoidosta vastaavat lasta hoitava lääkäri ja huoltajat. Lääkehoito toteutetaan ensisijaisesti lapsen/oppilaan kotona. Poikkeustilanteissa lääkehoitoa voidaan toteuttaa huoltajien kanssa tehdyn sopimuksen mukaan sellaisilla lääkärin määräämillä lääkkeillä, jotka on määrätty jatkuvaan käyttöön ja joiden annosteluajaksi on määrätty lap-

sen varhaiskasvatuksessa / koulussa / iltapäivähoidossa oloaika (huom. vuorohoito). Lisäksi tarvittaessa annetaan sairauden vaatima kohtauslääkitys ennalta tehdyn sopimuksen mukaisesti. Annettava lääkehoito on valtaosaltaan satunnaista ja/tai oireen mukaista lääkehoitoa. Lähtökohta on, että varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa toteutetaan vain lääkärin määräämää lääkehoitoa.

Perusopetuksessa lääkehoitoa voi toteuttaa myös oppilas itse riippuen iästä ja kehitystasosta. Näissä tilanteissa lääkehoidosta vastaavat huoltaja ja oppilas itse, eikä niistä tehdä lääkehoitosopimusta. Huoltajan on informoitava opettajaa/koulunkäynninohjaajaa oppilaan itsensä toteuttamasta lääkehoidosta esim. Vilman kautta. Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa toteutettava lääkehoito jaetaan seuraavasti:

3.1 Lyhytaikainen kuuriluontoinen lääkehoito

Lyhytaikaisen kuuriluonteisen lääkehoidon toteuttamisessa huoltaja toimittaa lääkkeen annosteluohjeineen varhaiskasvatuspaikkaan/kouluun/iltapäivätoiminnan paikkaan ja perehdyttää työntekijät lääkkeen antamiseen. Asiasta sovitaan huoltajan kanssa ["Lyhytaikainen kuuriluontoinen lääkehoitosopimus"](#) –lomakkeella. Sopimukseen kirjataan lääkkeen antajat, lääkkeen nimi, mihin oireisiin ja missä tilanteessa lääkettä annetaan, annosteluohjeet ja tieto lääkkeen säilytyspaikasta. Toteutettu lääkehoito kirjataan sopimuksen kääntöpuolelle olevalle "Lääkehoidon toteuttaminen" -sivulle.

- Akuutti tulehduslääkitys esim. välikorvantulehdus, silmätulehdus
- Lapsella/oppilaalla on kuuriluontoinen lääke, jota hänelle on annettava lääkärin määräämänä varhaiskasvatuksen/esiopetuksen/koulupäivän aikana
- Lääkkeen antamisesta huolehtii kaupungin lääkehoitokoulutuksen saanut työntekijä, joka sopii lääkehoidon toteuttamisesta huoltajan kanssa "Lyhytaikainen kuuriluontoinen lääkehoitosopimuksella"
- Päiväkodin johtaja/rehtori hyväksyy sopimuksen allekirjoituksellaan

3.2 Pitkäaikainen kohtausluontoinen lääkehoito

Pitkäaikaisen kohtausluontoisen lääkehoidon toteuttamisesta sovitaan huoltajan kanssa ["Pitkäaikainen kohtausluontoinen lääkehoitosopimus"](#) –lomakkeella. Sopimukseen kirjataan lääkkeen antajat, lääkkeen nimi, mihin oireisiin, missä tilanteessa lääkettä annetaan, annosteluohjeet ja tieto lääkkeen säilytyspaikasta. Lisäksi sopimukseen kirjataan perehdytyksen antaja. Perusopetuksessa koulunkäynninohjaajat ja huoltajat järjestävät sopimustilaisuuden. Koulunkäynnin-ohjaaja toimittaa sopimuksen rehtorille. Kouluterveydenhoito auttaa ja konsultoi sopimuksen tekemisessä ja perehdytyksessä tarpeen mukaan. Sopimuksen hyväksyvät allekirjoituksellaan lapsen/oppilaan huoltaja ja päiväkodin johtaja/rehtori. Toteutettu lääkehoito kirjataan sopimuksen kääntöpuolella olevalla "Lääkehoidon toteuttaminen" –sivulle.

- Lapsella/oppilaalla on pitkäaikaista, välitöntä kohtausluontoista lääkitystarvetta
- Vaikeat allergiat, astma, diabetes, epilepsia, hemofilia, migreeni, kuumeouristelu, reumat, sydänsairaudet, adhd ja hepatiitti ym.
- Lääkkeen antamisesta huolehtii lääkehoitokoulutuksen ja huoltajan ja/tai terveydenalan ammattilaisen erillisen perehdytyksen saanut työntekijä

- Lääkkeen antamisesta sovitaan Pitkäaikainen kohtausluontoinen lääkehoitosopimuksella
- Huoltajat järjestävät yhdessä varhaiskasvatuksen työntekijän kanssa perehdytystilaisuuden, työntekijä toimittaa sopimuksen pk:n johtajalle hyväksyttäväksi
- Perusopetuksessa koulunkäynninohjaaja ja huoltajat järjestävät perehdytystilaisuuden ja koulunkäynninohjaaja toimittaa sopimuksen rehtorille hyväksyttäväksi.
- Päiväkodin johtaja/rehtori hyväksyy sopimuksen allekirjoituksellaan
- Perehdytykseen osallistuu riittävä määrä varhaiskasvatuksen/perusopetuksen työntekijöitä
- Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan/esiopetussuunnitelmaan kirjataan kohtaan: "3.4 Mahdolliset muut kehityksen ja oppimisen tukeen liittyvät tarpeet!", mikäli "Lääkehoitosuunnitelmaan sisältyvät tiedot ovat välttämättömiä lapsen varhaiskasvatuksen järjestämiseksi" (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet)

3.3 Erityisen vaativia sairaanhoidollisia toimenpiteitä ja lääkehoitoa vaativat lapset / oppilaat

Erittäin vaativaa lääkehoitoa ja sairaanhoidollisia toimenpiteitä tarvitseville lapsille/ oppilaille on yhteinen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen ryhmä Valteri -koululla, Siilinmaja. Huhtasuon yhtenäiskoululle on myös keskitetty Jyväskylän kaupungin vammaisopetusta, vaativan erityisen tuen ryhmät (VET). Lisäksi vaativaa lääkehoitoa ja vaativia sairaanhoidollisia toimenpiteitä tarvitsevia yksittäisiä lapsia/ oppilaita voi olla myös kaupungin muissa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen ryhmissä. Edellä mainituissa tapauksissa lääkehoitoa toteutetaan vaativan jatkuvan lääkehoitosuunnitelman mukaan.

Siilinmaja, Valteri koulu:

Siilinmaja on siirtynyt 1.1.2023 hallinnollisesti varhaiskasvatuksen alaisuuteen. Siilinmajasta vastaa päiväkodin johtaja Maiju Tiittanen. Osalla ryhmän henkilökunnasta on varhaiskasvatustutkinnon lisäksi myös terveydenalan koulutus. Lääkehoidosta sovitaan [Vaativa jatkuva lääkehoitosopimuksella](#). Perehdytyksestä huolehtivat lapsen huoltajat tai ryhmässä työskentelevät muut perehdytetyt työntekijät. Lääkehoitoa toteuttavalla työntekijällä on lääkärin hyväksymä voimassa oleva [Lääkehoitolupa](#).

- Lapsilla harvinaisia määrittelemättömiä kehitysvammoja
- Lapset/oppilaat sekä varhaiskasvatus- että perusopetusikäisiä
- Kaikilla työntekijöillä yksikön lääkehoitosuunnitelmassa tarkemmin määritellyt LOVE / Lop –järjestelmän mukaiset lääkeluvat
- Kaikilla työntekijöillä erillinen lääkärin hyväksymä Lääkehoitolupa
- Lapset erittäin infektioherkkiä, käytössä tiukat infektiovaatimukset
- Lapset eivät välttämättä liiku itsenäisesti, vaativat kokoaikaista avustamista
- Lapsilla voi olla lyhyt elinajanodote, toiminnassa voi olla myös saattohoitohenkeä
- Lapset osallistuvat sovelletusti koulun ja päiväkodin toimintaan
- Sairaanhoitajan tutkinto vähintään yhdellä työntekijällä
- Oma erillinen tarkennettu yksikkökohtainen lääkehoitosuunnitelma
- Oma erillinen Vaativa jatkuva lääkehoitosopimus ja Lääkehoitolupa

Huhtasuon yhtenäiskoulun vaativan erityisen tuen ryhmät (VET):

Jyväskylän perusopetuksen vammaisopetus on keskitetty Huhtasuon yhtenäiskoululle. Oppilaat ovat pääsääntöisesti pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluvia ja heillä voi esim. olla neurologisia vammoja, pitkäaikaissairauksia, kehitysvammaisuutta ja monivammaisuutta, mistä johtuen on myös vaativan lääkehoidon tarvetta. Lääkehoidon laajuuden ja vaativuuden vuoksi kouluterveydenhuolto huolehtii pääosin lääkehoidon organisoinnista ja toteuttamisesta. Lääkehoitosopimukset huoltajien kanssa pyritään tekemään kevään aikana tai mahdollisimman pian lukuvuoden käynnistyttyä.

Kouluterveydenhoitaja:

- tekee itse tai delegoi tilanteen mukaan [lyhytaikaisten kuuriluontoisten](#)- ja [pitkäaikaisten kohtausluontoisten](#) lääkehoitosopimusten tekemisen koulunkäynnin ohjaajien kanssa.
- huolehtii [vaativan jatkuvan lääkehoitosopimusten](#) tekemisestä, esim. monisairailta useita erilaisia lääkkeitä käytössä
- osallistuu tarpeen mukaan lääkehoidon perehdyttämiseen
- nopeassa lääkehoidonmuutostilanteessa, jota kouluterveydenhoitaja ei ehdi/ei voi muutoksesta uutta sopimusta tehdä, koulunkäynninohjaaja tekee kuuriluontoisen sopimuksen tilapäisesti
- toimittaa lääkehoitosopimukset rehtorille allekirjoitettavaksi
- toimittaa kopion lääkehoitosopimuksista huoltajalle, oppilaan lääkehoitoa toteutaville ja kouluterveydenhoitajalle

Koulunkäynnin ohjaaja, joka haluaa osallistua lääkehoidon toteuttamiseen

- katsoo [lääkehoitokoulutus -videon](#)
- osallistuu lääkehoidon toteuttamisen koulutuksiin
- tekee huoltajan kanssa *lyhytaikaisen kuuriluontoisen lääkehoitosopimuksen*
- toimittaa tekemänsä sopimuksen rehtorille allekirjoitettavaksi, kopiot sopimuksista, huoltajille, lääkehoitoa toteutaville ja kouluterveydenhoitajalle
- toteuttaa lääkehoitosopimusten mukaista lääkehoitoa kouluterveydenhoitajan/ja tai huoltajan kanssa sovitun mukaisesti
- huolehtii toteutetun lääkehoidon kirjaamisesta *toteutettu lääkehoito* -lomakkeeseen
- tekee lääkehoidon poikkeama -tilanteesta esihenkilölleen joka kirjaa sen Excell -taulukkoon.

4 Henkilöstön vastuut, velvollisuudet ja työnjako

Lapsen lääkehoidosta vastaa lapsen/oppilaan huoltajat ja lapsen lääkehoito toteutetaan ensisijaisesti kotona. Lääkehoidon toteutumisen vastuuhenkilö varhaiskasvatuksessa on päiväkodin johtaja ja perusopetuksessa rehtori. Jos varhaiskasvatuspäivän /koulupäivän /iltapäivätoiminnan aikana annetaan lapselle/oppilaalle lääkettä, huoltaja toimittaa lääkkeen annosteluohjeineen alkuperäispakkauksessa, jolloin henkilökunta annostelee lääkkeen. Huoltajat voivat tuoda lääkkeen myös valmiiksi annosteltuna, joissa tulee olla lääkkeen nimi ja annosteluohje.

Huom! Hätäensiavun antaminen hätätilanteessa (mm. epipen –kynän käyttö) on jokaisen työntekijän velvollisuus riippumatta lääkehoidon osaamisestaan. Hätätilanteessa soitto 112 ja hätäkeskus antaa ohjeita tilanteeseen. Jyväskylän kasvun ja opetuksen henkilöstöä koulutetaan säännöllisesti hätäensiavun antamiseen.

4.1 Vastuut ja työnjako

Vastuu Jyväskylän kaupungin kasvun ja oppimisen lääkehoitosuunnitelman laatimisesta on palvelujohtajilla. Suunnitelman laatii ja päivittää varhaiskasvatuspalvelujen turvallisuus-työryhmä sekä kasvun ja opetuksen yhteinen turvallisuustyöryhmä. Kasvun ja opetuksen lääkehoitosuunnitelma säilytetään kaupungin sähköisessä asiakirjahallinnassa Askissa, [APUA –mapissa](#), josta sen voi tarvittaessa tulostaa paperiversiona.

Kuvaus kasvun ja opetuksen lääkehoidon toteuttamisen vastuista:

Lapsen / oppilaan huoltajat

- Vastaavat ja huolehtivat tiedon lapsensa lääkehoidon tarpeesta ja sen toteutuksesta
- Lääkehoidon seuranta ja sen päivittäminen on aina huoltajan vastuulla vuosittain ja aina tilanteen muuttuessa
- Huoltajilla on velvollisuus antaa riittävät tiedot lääkehoidon toteuttamiseen
- Huoltajan vastuulla on toimittaa uusi lääke vanhenemassa olevan lääkkeen tilalle, (esim. epipen) ja hävittämään vanhat lääkkeet
- Huolehtivat lapsensa lääkehoidon perehdytyksestä ja/tai sen järjestämisestä
- Laativat yhdessä henkilökunnan kanssa lapsen ”Lyhytaikaisen kuuriluontoisen lääkehoitosopimuksen” ja ”Pitkäaikaisen kohtausluontoisen lääkehoitosopimuksen” ja hyväksyvät sen omalla allekirjoituksellaan

Varhaiskasvatuksen / perusopetuksen palvelujohtaja

- Vastaa siitä, että varhaiskasvatuksella on kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon organisaation lääkehoitosuunnitelman mukainen suunnitelma ja sitä toteutetaan ja noudatetaan
- Huolehtii varhaiskasvatushenkilöstön ja perusopetuksen henkilöstön lääkehoitokoulutusten resurssoinnista

Varhaiskasvatuksen/Kasvun ja oppimisen turvallisuustyöryhmä

- Laatii ja päivittää Kasvun ja oppimisen lääkehoitosuunnitelmaa
- Järjestää säännöllisesti työntekijöille lääkehoitokoulutuksen
- Seuraa ja käsittelee poikkeamat lääkehoidossa

Päiväkodinjohtaja / rehtori

- Vastaa Jyväskylän lääkehoitosuunnitelman toteutumisesta omassa yksikössään yhdessä huoltajan kanssa
- Huolehtii, että yksikkökohtainen lääkehoitosuunnitelma laaditaan
- Huolehtii ennen lapsen/oppilaan varhaiskasvatuksen/koulun/iltapäivätoiminnan alkua pitkäaikaisen yksilöllisen lääkehoitosuunnitelman tekemisestä

- Vastaa siitä, että yksikön lastenhoitajat ja lähihoitajat/koulunkäynnin ohjaajat ja riittävä määrä muuta henkilöstöä osallistuu kaupungin järjestämään lääkehoitokoulutukseen
- Yksikön muu henkilökunta on saanut tarpeenmukaisen perehdytyksen, tiedon ja mahdollisen lisäkoulutukseen lapsen lääkehoidon toteuttamiseksi
- Käsittelee lääkehoidon poikkeamat
- Nimeää tarpeen mukaan yksikkökohtaisen/esimies alueen lääkehoidon vastaavan
- Hyväksyy allekirjoituksellaan lääkehoitosopimukset

Varhaiskasvatuksen työntekijä/perusopetuksen työntekijä

- Lastenhoitajat, lähihoitajat, lastenohjaajat, perhepäivähoitajat, erityisavustajat, koulunkäynnin ohjaajat tai muut suostumuksen lääkehoidon toteuttamiseen antaneet perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen työntekijät
- Tekee yhdessä huoltajan kanssa lääkehoitosopimuksen
- Huolehtii yhdessä huoltajien kanssa lapsen lääkehoidon tietojen siirrosta uuteen varhaiskasvatuspaikkaan, varahoitopaikkaan ja loma-aikojen päivystyspaikkaan / kouluun, iltapäivätoiminnan paikkaan
- Osallistuu kaupungin järjestämään lääkehoitokoulutukseen
- Toteuttaa lääkehoitosopimusten mukaisen lääkehoidon
- Kirjaa antamansa lääkityksen ”Lääkehoitosuunnitelman toteuttaminen” -kaavakkeeseen
- Seuraa antamansa lääkehoidon vaikuttavuutta
- Reagoi välittömästi lääkehoidossa tapahtuneeseen poikkeamaan ja ilmoittaa asian esihenkilölle.
- Vastaa lapsen lääkkeiden oikeasta ja turvallisesta säilyttämisestä.
- Vastaa siitä, että koko yksikön henkilökunnalla on tiedossa elvytyslääkkeitä tarvitseva lapsi, missä elvytyslääkkeitä säilytetään ja lääkkeen annosteluohje
- Huolehtii tarvittaessa retkille mukaan lapsen mahdollisen lääkityksen/ elvytyslääkkeet.
- Varmistaa luonnollista tietä annettavien lääkkeiden osalta, että lääkkeen annostelu on ennalta sovitun mukainen.
- Tiedottavat huoltajia ajoissa, mikäli lääke on vanhentumassa

Varhaiskasvatuksen/perusopetuksen muut työntekijät, jotka eivät osallistu lääkehoidon toteuttamiseen

- On tietoinen lapsen lääkkeiden oikeasta ja turvallisesta säilyttämisestä.
- On tietoinen elvytyslääkkeitä tarvitsevasta lapsesta
- Huolehtii osaltaan lasta koskevan lääkehoitotiedon siirrosta varahoitopaikkaan (perhepäivähoito, loma-ajan päivystyshoito) tai kouluun/iltapäivätoiminnan paikkaan/lomatoiminnan paikkaan
- On tietoinen lääkehoidon vaikuttavuuden arvioinnista ja kertoo havaintonsa

Kouluterveydenhoitajat

- Auttavat tarpeen mukaan koulunkäynninohjaajaa lääkehoitosuunnitelman tekemisessä
- Perehdyttävät työntekijöitä lääkehoidon toteuttamiseen tarpeen mukaan

5 Lääkehoidon vaikuttavuuden arviointi ja poikkeama lääkityksessä

Lääkkeen antajan tulee olla tietoinen lääkkeen vaikutuksista ja seurata lapsen reaktioita lääkettä annettaessa ja myöhemmin. Mikäli lääke ei vaikuta halutulla tavalla, siitä ilmoitetaan välittömästi lapsen huoltajille. Tarvittaessa otetaan yhteyttä lasta hoitavaan lääkäriin tai yleiseen hätänumeroon 112.

Lääkehoitoon liittyvästä virheestä tai poikkeamasta ilmoitetaan esihenkilölle, joka pitää toistaiseksi poikkeamista Excel taulukkoa. Ilmoituksen tekee poikkeaman havaitsija. Ilmoitukset käsittelee esihenkilö. Poikkeamista on hyvä informoida myös turvallisuustyöryhmän puheenjohtajaa. Virhe ja siihen johtaneet syyt arvioidaan ja käsitellään koko yksikössä.

6 Dokumentointi, arkistointi ja tiedonkulku

Varhaiskasvatus- ja perusopetuspalveluissa lääkehoidon dokumentointi toteutetaan seuraavilla asiakirjoilla:

- [lääkehoitokoulutusvideo](#)
- [Lyhytaikainen kuuriluontoinen lääkehoitosopimus+toteuma](#)
- [Pitkäaikainen kohtausluontoinen lääkehoitosopimus+toteuma](#)
- [Vaativa jatkuva lääkehoito](#) -sopimus
- [Lääkehoidon toteuttaminen](#) -lomake
- [Yksikkökohtainen lääkehoitosuunnitelma](#)
- Kirjaus yksikkökohtaiseen suunnitelmaan lääkehoitokoulutukseen osallistumisesta

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan/esiopetussuunnitelmaan kirjataan kohtaan: "3.4 Mahdolliset muut kehityksen ja oppimisen tukeen liittyvät tarpeet", mikäli "Lääkehoitosuunnitelmaan sisältyvät tiedot ovat välttämättömiä lapsen varhaiskasvatuksen järjestämiseksi" (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet)

Kopio lääkehoitosopimuksesta annetaan tarvittaessa huoltajalle, hoitoa toteuttavaan ryhmään, kouluterveyden hoitajalle. Alkuperäinen sopimus arkistoidaan varhaiskasvatusyksikön/perusopetuksen kouluun viideksi vuodeksi suunnitelman allekirjoituspäivästä.

7 Lääkehuolto

Varhaiskasvatuksessa/perusopetuksessa lasten lääkehoito tapahtuu vain huoltajien tuomilla, hoitavan lääkärin määräämillä lääkkeillä. Lääkkeet säilytetään pakkauksessa olevan ohjeen mukaan joko jääkaapissa (+2 – +8 astetta) tai lukollisessa kaapissa. Niille varataan oma paikka ja ne ovat selkeässä järjestyksessä sekaantumisten välttämiseksi. Tarpeettomat ja vanhentuneet lääkkeet palautetaan huoltajien hävitettäväksi. Erityistä huomiota kiinnitetään käytettyjen neulojen hävittämiseen asianmukaisella tavalla. Käytetyt neulat laitetaan käytön jälkeen särnäisjätepurkkeihin. Kouluihin särnäisjätepurkit voi vielä hankkia kouluterveydenhuollon kautta ainakin vuoden loppuun. Varhaiskasvatukseen särnäisjätepurkit tilataan Medituotteelta, ovat tulossa myöhemmin katalogiin, mutta tällä hetkellä niitä saa tilattua ottamalla yhteyttä asiakaspalveluun, info@medituote.fi

(Purkit toimitetaan Kyllöön varustettuna lähettäjän tiedoilla) Päiväkodin/koulun omia omiin tarkoituksiin olevia lääkkeitä ovat Jodi-tabletit ja haavan desinfioimisaine. Perhepäivähoitajalla tulee olla kodissaan lukollinen kaappi, missä kaikki lääkkeet säilytetään.

8 Opiskelija lääkehoidon toteuttajana

Varhaiskasvatuksessa/perusopetuksessa opintoihinsa liittyvää harjoitteluaan suorittavat opiskelijat eivät osallistu eivätkä toteuta lääkehoitoa.

9 Yksikkökohtainen lääkehoitosuunnitelma

Jokainen varhaiskasvatus- ja perusopetusyksikkö laatii yksikkökohtaisen lääkehoitosuunnitelman. Yksikkökohtaisen suunnitelman valmiiseen pohjaan on kirjattu tiivistelmä kaupungin lääkehoitosuunnitelmasta ja lääkehoitoon liittyvä dokumentointi. Yksiköt täydentävät suunnitelmansa kirjaamalla siihen lääkehoitoa toteuttavat työntekijät ja kuvauksen yksikön lääkehuollosta. Suunnitelmassa kuvataan yksikön tapa huolehtia siitä, miten lääkehoidon toteuttaminen turvataan muuttuvissa tilanteissa, esim. työntekijöiden poissaolotilanteissa. Huom! lääkehoitoa saa toteuttaa vain lääkehoitokoulutukseen osallistunut ja perehdytetty työntekijä. Yksikkösuunnitelmaa päivitetään tarpeen mukaan.